

31. 5. 2024

1. letnik

Jakob Škoberne 1.a

Pišite s pisanimi ali malimi tiskanimi črkami. Kot pravilni bodo ocenjeni le brezhibni zapisi lastnih imen. Odgovore na vprašanja odprtega tipa zapisujte v povedih. Čitljivost besedila je predpogoj za ocenjevanje.

1. Makedonija je sredi 4. st. pr. Kr. izkoristila grško šibkost.

- Kaj je bila Makedonija po svoji ureditvi? kraljevina
- Kaj je izčrpalo grške polis v 2. polovici 5. stoletja pr. Kr.? Medsebojni boji
- Obkrožite takratno prestolnico Makedonije:

Solun	Ohrid	Sirakuze	Skopje	<u>Pela</u>	Delfi
-------	-------	----------	--------	-------------	-------

3

_/3

Razmislite o Makedoniji. Obkrožite črke pred 3 pravilnimi trditvami.

- ☒ A Falanga je 5-metrška sulica, s katero so bili oboroženi vojaki v vojaški enoti.
- ☒ B Po bitki pri Hajroneji je Filip Makedonski večino Grkov povezal v Korintsko zvezo.
- ☒ C Ko je Filip Makedonski videl hčerinega ženina, ga je na poroki zadela kap.
- ☒ D Makedonci so bili eno od osrednjih grških plemen.
- ☒ E Filip Makedonski se je želel prikazati kot zaščitnik grške kulture in tradicije.
- ☒ F Njegova žena je bila Olimpija, sin pa Aleksander.
- ☒ G Svojem sinu je priskrbel odličnega učitelja – slavnega grškega filozofa Sokrata.

3

_/3

➤ Kdo je bil Filipov najslavnejši atenski nasprotnik? Kaj je pisal in kaj z njimi opozarjal?

Demosfen - pisal je filipike. Opozarjal je, da je Filip II. stal za grške, ker bodo izgubili svojelo.

3

_/3

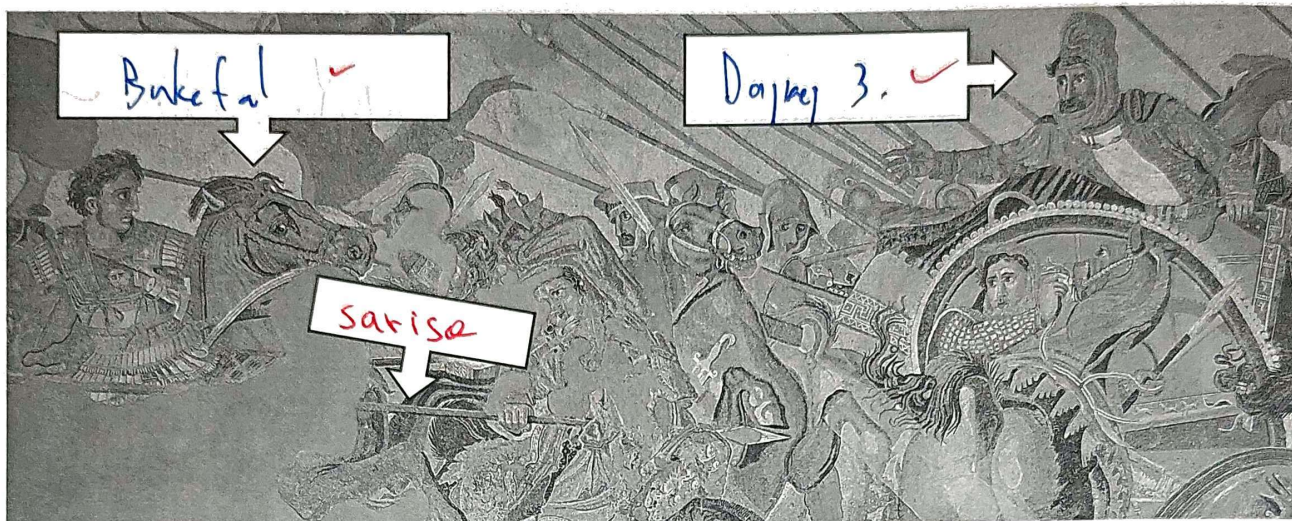
2. V povedih, ki povzemajo dogodke iz Aleksandrovega življenja, dopišite manjkajoče podatke.

- V mladosti se je navduševal na dejanji grškega junaka Ahila kot jih opisuje Iliada.
- Perzijo je v času Aleksandrovega pohoda vodil (obkrožite):
Darej I. // Kserks // Kir Veliki // Darej III. // Selevek Nikator
- V 1. bitki s Perzijci, tj. v bitki pri Graniku, je Aleksander skoraj izgubil življenje.
- V mestu Gordij naj bi po legendi presekali znameniti gordijski voz.

4

_/4

- V katerem mestu so našli spodnji mozaik? V Pompejih.
- Prikazoval naj bi prvi neposredni spopad makedonskega in perzijskega kralja. Katera bitka je torej prikazana, če se je zgodila l. 333 pr. Kr.? Bitka pri Issu.
- Dopišite imeni človeka, živali ter poimenujte orožje.

- Leta 331 pr. Kr. je v ustju Nila ustanovil Aleksandrijo, ki je postala kulturna prestolnica Sredozemlja.
- Največji spopad pohoda je bila l. 331 velikanska bitka pri Gaugameli.
- Kot maščevanje za perzijski požig Aten je Aleksander požgal kraljevo palačo v perzijski prestolnici Perzepolis.
- Po zmagi nad Perzijci je v bitki pri Hidaspu premagal še indijskega kralja Por.
- Na poti je postajal vse bolj perzijski. Od ljudi je zahteval poklon do tal oz. (obkrožite):
bolonjezo // proskinezo // protezo // fritezo // fotosintezo
- Aleksandrov pohod je skupaj trajal (koliko) 70 let.
- Aleksander je po kratki bolezni l. 323 umrl v (mesto) Babilonu.

$$334 - 324 = 10$$

3. Kaj o Aleksandrovih načrtih pove množična poroka v Suzi l. 324 pr. Kr.?

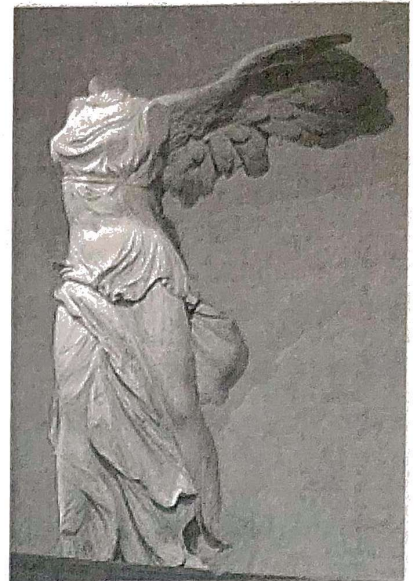
Da je želel "izliti" grško in perzijsko kulturo. Simbolno je 10000 suških vojakov poročil s perzijskimi. Na sploh je Grčija osvajal prej zadržana ljudstva.

4. Kateremu antičnemu obdobju pripada desni kip?

Helenizem

➤ Kako se kip imenuje? Obkrožite.

Samotraška Afrodita	Samotraški angel ✓
Samotraška Hera	Samotraška Nike

➤ S čigavo smrtjo se konča zgoraj omenjeno obdobje?

Kleopatra IV Kdaj? (31) 30 pr. kr.

➤ Kateri diadoh je zavladal egiptovskemu delu?

Ptolemaj I. Solon

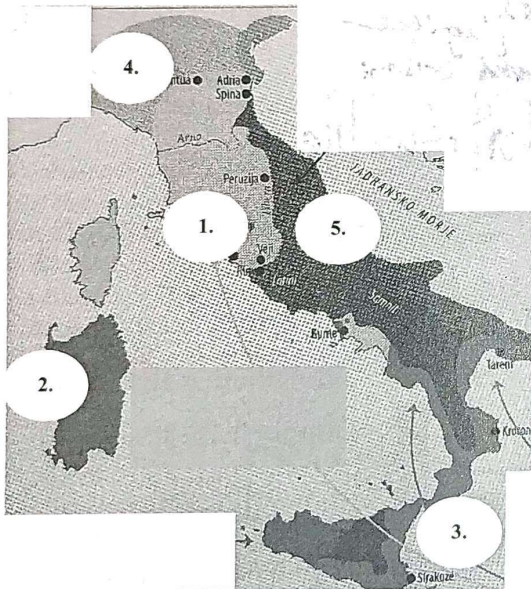
➤ Kako se je imenovalo osrednje znanstveno središče egiptovske prestolnice?

Muzejon

➤ Kaj je pergament in kje so ga izumili?

Živalska koža nanepena kot podlaga za pisanje. Izumili so ga v Pergamonu zaradi embarga na papirus.

5. Kje so živel ljudstva, ki so obvladovala antično Italijo? Pred našeta ljudstva napišite ustrezno številko oz. dopišite tudi ime manjkajočih ljudstev.

3. → Grki

4. → Kelti

5. → Italiki

2. → Kartažani

1. → Etruščani

Kako se danes imenuje morje, ki je poimenovano po tem ljudstvu?

Tirensko morje

Kako se je imenoval ta del Sredozemlja, kjer so živeli pripadniki naroda pod številko 3.

velika Grčija

6. Naštejte 2 stvari, ki so ju Rimljani prevzeli od ljudstva, ki je zgoraj pod številko 1.

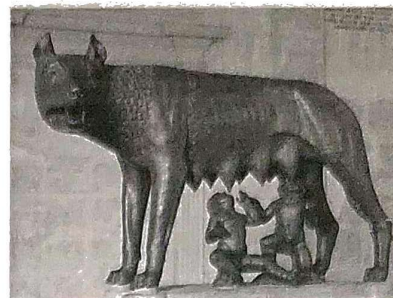
Liktorji

Prisava

7. Katerega junaka iz Troje so Rimljani šteli za začetnika svojega rodu? Enej

➤ Kako se imenuje desni sestavljeni kip? Obkrožite.

- (a) Kapitolska volkulja c) Palatinska navihančka c) Kapitolska družinica

- Katerega leta naj bi bil ustanovljen Rim? 753. pr. Kr.
- Kako se je imenoval svet starcev, s katerim so sodelovali rimski kralji? Senat
- Kako so se imenovali potomci velikih zemljiških posestnikov, ki so smeli sedeti v zgoraj iskanem svetu starcev? Patriciji
- Kdo je bil zadnji rimski kralj? Tarkvinij Ošalni

6
_/6

8. Razmislite o rimski republiki.

- Katera magistratura je najpomembnejša? Konzul
- Koliko jih je? 2
- Kako se imenujeta človek, ki nosi predmet, in predmet sam?

Človek: Liktor Predmet: fasces

- Katere svoje predstavnike je volil ljudski zbor? tribuni

9. Kako so se imenovale rimske kmetijske veleposesti? latifundije

- Navedite 2 njihovi značilnosti.

monokulturna pridelava

na njih delali sužnji

10. Povežite zgodovinska dejstva s punskimi vojnami. Pred dejstvo zapišite vrstilni števnik, za katero punsko vojno gre.

2. → bitka pri Zami
1. → »Vas kaj zebe, sloni?«
1. → prvič uporabljeni »corvi«
3. → vojni hujskač Katon St.

2. → »Hanibal ante portas!«
1. → Hamilkar Barca
2. → bitka pri Kanah
1. → zasedba Sardinije

1. punska vojna
2. punska vojna
3. punska vojna

11. Kaj je bil osnovni cilj »lex agraria«? Kdo se mu je upiral?

Namen je bil omejiti veleposestnike in dati zemljo tudi revnejši prebivalstvu - zmanjšati revščino.

2
_/2

12. Katera stranka je zagovarjala interese proletarijev? populani

1
_/1

13. Pojasni pojem »Marijeve mule«.

Tezko (30 kg opreme) oboroženi rimski vojaki, ki so vsi popolnoma za preživetje nosili s seboj. Marij je reformiral vojsko, zato tako polbratranec.

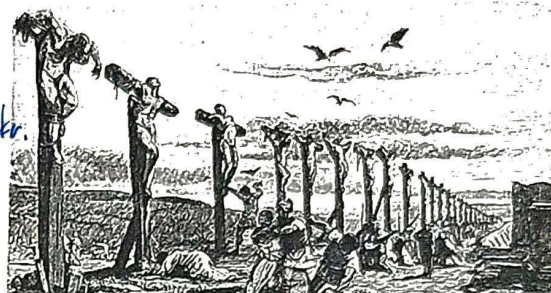
2
_/2

14. Kaj so proskripcijske liste? V času katerega vladarja je bilo na njih največ imen?

Seznani nasprotniki vlade, za katero je uporabljal katere količnega dožive. Največ imen je bilo na njih v času vladanja Sub.

2
_/2

15. Katero za Rim nevarno dogajanje se je končalo tako, kot kaže desna slika?

Sporokov upor sužnja Kdaj? 74-77 pr. Kr.

➤ Katera rimska poveljnika imata glavne zasluge za končno zmago? Pompej in Kras

4
_/4

16. Kdo je bil Vercingetoriks, v kateri bitki je bil odločilno premagan in kdaj se je to zgodilo?

Kdo?	Bitka?	Kdaj?
<u>Galski kralj, ki je porazil Galce</u>	<u>pri Aleriji</u>	<u>52 pr. Kr.</u>

1
_/3

17. S katerim dejanjem je Julij Cezar sprožil državljansko vojno l. 49 pr. Kr.?

S prekoračenjem Rubikona

Kateri izrek mu pripisujejo ob tem dejanju? »Focka je pulla! (leca iocla est!)!«

2
_/2

18. Kdaj je bil ubit Julij Cezar, kako rečemo temu dnevu? Imenujte enega od zarotnikov in pojasnite, kaj so želeli preprečiti.

Atentat (dan/mesec/leto)	Kako rečemo dnevu?	Zarotnik	Kaj želijo preprečiti?
<u>15. 3. 44 pr. Kr.</u>	<u>Marijeve ide</u>	<u>Brut</u>	<u>Propad republike, (Cezar je dobral pridelko moči)</u>

4
_/4

19. Kdo je sestavljal 2. triumvirat? Podčrtajte voditelja, ki sta se na koncu spopadla za oblast in obkrožite tistega, ki je iz spora izšel kot zmagovalec.

<u>Gaj Oktavian</u>	<u>Mark Antonij</u>	<u>Lepid</u>
---------------------	---------------------	--------------

4
_/5

20. S katerim letom zaznamujemo konec rimske republike in zakaj takrat?

30 pr. Kr. - Gaj Oktavian postane Imperator Caesar Divi Filius Augustus (pr/n/c/p/s) in s tem vrhovni vladar

8
_/2

Točkovne meje:

do 43 → nzd (1)

44–56 → zd (2)

57–68 → db (3)

69–79 → pdb (4)

80–90 → odl (5)

88/90

OCENA: odl (5)
BRavo!